

Kinnitatud "BTA Insurance Company" SE juhatuse otsusega nr LV1_0002/02-03-03-2015-23
17.02.2015.

Kehtivad alates: 18.02.2015.

SISUKORD

Kindlustatud ese	1
Kindlustusjuhtum	3
Välistused	4
Kindlustusväärtus ja kindlustussumma	5
Ohutusnõuded	6
Kindlustushüvitis	7

1. KINDLUSTATUD ESE

- Kindlustatud ese**   **1.1.** Kindlustatud ese on kindlustuslepingus märgitud:
1.1.1. hoone;
1.1.2. hoone osa;
1.1.3. rajatis;
1.1.4. inventar ja seadmed;
1.1.5. kaup (sh materjalid, tooraine, pooltoodang, valmistoodang ja pakkematerjal);
1.1.6. kaasomandis olevad hoone osad;
1.1.7. muu kindlustuslepingus märgitud vara.
- Hoone ja selle olulised osad**   **1.2.** Hoone on maapinnaga püsivalt ühendatud, katuse, välispiirete ja siseruumidega seaduslik ehitis. Hoone olulisteks osadeks on:
1.2.1. konstruktsioonielemendid (nt hoone vundament, välisseinad, siseseinad, korruste vahelaed, katusekonstruktsioonid ja -kate);
1.2.2. ukсед, aknad, trepid, liftid, eskalaatorid;
1.2.3. sise- ja välisviimistlus;
1.2.4. hoone sisene veevarustus, kütte-, kanalisatsiooni-, elektri-, valvesignalisatsiooni- ja sidesüsteemid koos kõigi nende konstruktsiooni kuuluvate püsivalt ühendatud elementidega;
1.2.5. tuleohutuspäigaldised;
1.2.6. püsivalt paigaldatud kliima-, ventilatsiooni- ja valgustusseadmed;
1.2.7. sisse-ehitatud mööbel;
1.2.8. hoone külge püsivalt kinnitatud lipumastid, antennid, markiisid, jälgimiskaamerad ja valgustid;
1.2.9. kindlustuskohas püsivalt paigaldatud hoonevälised kommunikatsioonitrassid nagu gaasi-, õli-, kütte-, vee- ja kanalisatsioonitorustikud ning elektrijuhtmed kuni kinnistu piirini kuid mitte kaugemale kui liitumiskohani.
1.2.10. muud hoonekonstruktsiooni lahutamatud osad.
- 1.3.** Reklaampaigaldised on kindlustatud esemeks ehitiste kindlustamisel vaid juhul kui selle kohta on kindlustuslepingusse tehtud eraldi mäрге.
- Rajatis**   **1.4.** Rajatis on maapinnaga püsivalt ühendatud ehitis, mis ei ole hoone (nt piirdeaed, varikatus, reklaampaigaldis, välisvalgustus, lipumast) ning asub hoone või hoone osaga samal kinnistul, kui kindlustuslepingust ei tulene teisiti.
- Siseviimistlus**   **1.5.** Siseviimistlus on hoone siseruumide osa, mille eemaldamine ei kahjusta hoone püsivust ega välisilmet ning kõrvalasuvates siseruumides olevaid hoone osasid.
Siseviimistlus on mittekandev vahesein, põrand, ripplagi, sein- ja põrandakattematerjal, sisse-ehitatud mööbel, siseruumide viimistlusmaterjal, siseuksed

ja -aknad, sanitaartechnika, elektri-, gaasi-, kütte-, veevarustus-, kanalisatsiooni-, ventilatsiooni-, jahutus-, tulekustutus-, side- ja signalisatsioonisüsteemi osad, millest sõltub ainult kindlustatud siseruumide valdaja. Siseviimistlust käsitletakse ehitise osana.

Inventar ja seadmed

1.6. Inventar ja seadmed on kindlustuskohas asuv kindlustatud vallasvara v.a kaup, ehitis või selle osa ja tingimuste punktis 1.9. loetletud esemed.

1.6.1. Inventari ja seadmete hulka loetakse muu hulgas:

- a)** ettevõtluses kasutatavad seadmed ja masinad, nende lisatarvikud ja varuosad enda tarbeks;
- b)** kontoritehnika (sh. arvutid, serverid, koopiamasinad, telefonisüsteemid jms);
- c)** kontorimööbel- ja tarbed, tööriistad;
- d)** reklaammaterjalid ja kaubanäidised.

1.6.2. Inventari ja seadmeid võib kindlustada kindlustatud esemete nimekirja alusel või ilma nimekirjata.

Kaup

1.7. Kaup on kindlustuskohas asuv kindlustatud asi (sh materjalid, tooraine, pooltoodang, valmistoodang ja pakkematerjal), mille suhtes kindlustusvõtjal on müügikavatsus.

1.8. Kaubaks on ka vallasasjad, mis on kindlustusvõtja valduses võlaõigusliku lepingu (sh töövõtu-, pandi-, hoiu- või komisjonimüügilepingu) alusel. Näiteks vastava lepingu alusel remondis, hoolduses ja hoiul olevad esemed.

1.9. Punktis 1.8. nimetatud esemed on kindlustatud vaid juhul, kui selles on kindlustuslepingus kokku lepitud.

Investeeringud kindlustusperioodil

1.10. Investeeringuteks on:

1.10.1. Ehitise ja siseviimistluse parendused.

- a)** Ehitise ja siseviimistluse parendused on ehitise osad, mis on ehitisele lisatud kindlustusperioodi jooksul (nt lisatakse sisse-ehitatud mööblit).
- b)** Kindlustuskaitse laieneb parendustele, kui need on käesolevate kindlustustingimuste kohaselt ehitise või siseviimistluse kindlustusega hõlmatud.
- c)** Ehitiste ja siseviimistluse parenduste kindlustussummaks on 10% kindlustatud ehitise kindlustussummast, kuni 20 000 euro ulatuses.
- d)** Ehitiste ja siseviimistluse parenduste suhtes kehtib kindlustus punktis 1.10.1.c) toodud kindlustussumma ulatuses ka juhul, kui kindlustusvõtja ei ole parendustest kindlustusandjale teatanud.
- e)** Kokkuleppel kindlustusandjaga saab ehitiste ja siseviimistluse parendusi kindlustada ka nimetatust suuremale kindlustussumma ulatuses ja kindlustuslepingus on nii eraldi märgitud.

1.10.2. Investeeringud inventari ja seadmetesse.

- a)** Kindlustusperioodil punktis 1.10.2. nimetatud eseme(-te) täiendav soetamine või vahetamine teise samalaadse eseme vastu ning nende parendused on automaatselt kindlustatud, kui soetatud ese või kindlustatud esemele lisatud osa on käesolevate kindlustustingimuste kohaselt kindlustatud.
- b)** Kindlustusperioodil soetatud esemete ning parenduste kindlustussumma on 10% samas kindlustuskohas asuva sama inventari ja seadmete grupi kindlustussummast, kuid mitte rohkem kui 20 000 eurot sama kindlustuskoha inventari ja seadmete kohta kokku.
- c)** Punktis 1.10.2.b) toodud kindlustussumma ulatuses kehtib kindlustuskaitse inventari ja seadmete investeeringutele ka juhul, kui kindlustusvõtja ei ole sellest kindlustusandjale teatanud.
- d)** Kindlustusperioodil soetatud inventari ja seadmeid või nende parendusi saab kindlustada ka eeltoodust suurema kindlustussumma ulatuses, kui selles on kokku lepitud kindlustuslepingus.

Kaasomandis olevad hoone osad

1.11. Kaasomandis olevad hoone osad on osad, mis kuuluvad kõigile omanikele ühiselt. Kaasomandis olevateks hoone osadeks on näiteks:

1.11.1. hoone välispiirded (välisseinad, katus, rõdud, välisaknad jms);

1.11.2. hoone kandvad konstruktsioonid (vundament, kandvad siseseinad, vahelaed jms);

1.11.3. hoone ühiskasutuses olevad osad (koridorid, trepikojad, keldrid, pööningud, liftid, prügišahid, korstnad jms);

1.11.4. hoonesisesed ühised küttesüsteemid;

- 1.11.5.** hoonesised vee- ja kanalisatsioonisüsteemid kuni reaalosa ühenduseni, mis piiritletakse seina, põranda või laega;
- 1.11.6.** hoonesised gaasitorustikud tsentraalse gaasivarustuse korral;
- 1.11.7.** hoonesised elektrisüsteemid kuni reaalosa väljalülitusseadmeteni;
- 1.11.8.** hoonesised ühised ventilatsiooni-, kliima-, tulekustutus- ja sidesüsteemid.

1.12. Kindlustatud esemeks hoone kaasomandi kindlustamisel ei ole:

- 1.12.1.** Kaasomandis olevate hoone osade kindlustusega ei ole kindlustatud korteriomandite reaalosad (sh mittekanndvad reaalosa vaheseinad, põrandad, siseviimistlus, siseuksed, siseaknad, sisse-ehitatud mööbel, ühtsesse küttesüsteemi mittekuuluvad küttekehad, sanitaartechnilised seadmed jms).
- 1.12.2.** Korteriomanike kaasomandi kindlustusega ei ole kindlustatud punktis 1.13. nimetatud esemed.

Kindlustatud esemeks ei ole

- 1.13.** Kindlustatud esemeks ei ole, kui kindlustuslepingus ei ole kokku lepitud teisiti:
  - 1.13.1.** ehitised, konstruktsioonid ja tarandid, mis ei ole ette nähtud pikaajaliseks kasutamiseks (teisaldatavad vagunelamud, telgid, täispuhutavad konstruktsioonid, ajutised rajatised jmt), samuti nendes olev vallasvara.
  - 1.13.2.** väljaspool kindlustatud hooneid asuvad vesiehitised (nt tiigid, purskkaevud, basseinid, mahutid);
  - 1.13.3.** veekogudes ja kaevudes olevad pumbad;
  - 1.13.4.** kindlustatud eseme torustikes või basseinides olev vesi või muud vedelikud;
  - 1.13.5.** skulptuurid, spordiväljakud;
  - 1.13.6.** kasvuhooned;
  - 1.13.7.** sillad, kaid, vee peal või vee all olevad tarandid;
  - 1.13.8.** ehitised või selle osad, mille ehitamine ei ole olnud kooskõlas õigusaktides sätestatud nõuetega:
    - a)** elusorganismid nagu taimed, loomad; linnud, kalad;
    - b)** ebaseaduslikus valduses olevad esemed, muuhulgas esemed mille valdus eeldab loa või litsentsi olemasolu või varastatud või röövitud esemed vms.;
    - c)** maismaa-, vee- ja õhusõidukid koos nende tarvikutega;
    - d)** ehitusmaterjalid;
    - e)** relvad, laskemoon, lõhkeained;
    - f)** arvutitarkvara, litsentsid, elektroonsed andmed, andmebaasid;
    - g)** sularaha, väärtpaberid, võlakirjad, dokumendid, käsikirjad, joonistused, joonised, maalid, plaanid, kartoteegid, maksekaardid ja muud maksevahendid;
    - h)** väärismetallid ja nendest valmistatud esemed, vääriskivid ja poolvääriskivid;
    - i)** ainulaadsed esemed, prototüübid ja kollektsioonid.
  - 1.13.9.** Käesolevate tingimuste mõistes on kollektsioon ühelaadsete esemete (nt postmargid, postkaardid, kalendrid, etiketid, mündid) süstemaatiline kogu, millel on teaduslik, kulutuuriajalooline või kunstiline väärtus või mis on kogutud mitteaerialistel eesmärkidel.

Kindlustuskoht

- 1.14.** Kindlustuskoht on kindlustuslepingus märgitud aadressil asuv(ad) hoone(d), hoone siseruum(id) ja/või rajatis(ed). Kindlustusleping kehtib ainult kindlustuskohas toimunud kindlustusjuhtumi korral.
- 1.15.** Juhul kui kindlustuslepingus on eraldi kokkulepitud ja tehtud märge kaasaskantava vara kohta siis selles osas kehtib kindlustusleping ainult siis, kui vallasvara on järelevalve all või asub suletud ruumis või kohas.

2. KINDLUSTSUJUTUM

Kindlustusjuhtum	2.1. Kindlustusjuhtum on kindlustatud eseme kahjustumine, hävimine või kaotsimine ootamatu ja ettenägematu sündmuse toimel, välja arvatud juhtudel, mis on kirjeldatud käesolevate tingimuste osas „Välisused“ ja BTA kindlustuslepingute üldtingimuste osas „Üldised välisused“.
Lisakindlustuskaitse	2.2. Kindlustuslepingu sõlmimisel võivad kindlustusandja ja kindlustusvõtja kokku leppida lisakindlustuskaitse:
Elektrihäirete risk	2.2.1. Elektrihäirete risk Kindlustusandja hüvitab kindlustatud varale tekitatud kahju, kui selle põhjuseks on:

- a) avarii tagajärjel tekkinud või ette teatamata elektrikatkestus;
- b) elektrivoolu mõju, sh ülepingest või lühisest tekitatud kahju;
- c) välgu kaudne mõju ja sellest tulenevad elektrilised ja magnetilised nähtused.

Kindlustusjuhtumiks ei loeta kahju tekkimist, mille tekkepõhjuseks on korraline või etteteatatud elektrikatkestus.

Üleujutus

2.2.2. Üleujutus s.o erakorraline looduslik veetaseme tõus (sh tormist, sademetest või muust loodusnähtusest), mille tõttu tekkinud ebaharilikku veehulka ei suuda maapind või kuivendussüsteemid vastu võtta.

2.2.3. Üleujutuseks ei loeta vee liikumist allpool maapinda või vee tungimist hoonesse üksnes läbi hoone maa-aluste konstruktsioonide või maa-aluste tehnosüsteemide (nt maapinnasisene vesi tungib keldrisse või hoonesse).

Seadmerike

2.2.4. Seadmerikke kindlustusjuhtum on kindlustatud seadme äkiline ja ettenägematu hävimine või kahjustumine seadmesisese purunemise või muu seadmesisese rikke tõttu.

2.2.5. Seadme sisemise purunemise kindlustuse alusel ei hüvitata kahju põhjustanud detaili parandamise või asendamise kulu.

2.2.6. Kindlustusjuhtumi põhjusteks on näiteks järgmised juhtumid:

- a) üle- või alarõhk;
- b) tsentrifugaaljõud;
- c) lühis, ülepinge ja muud elektrilised põhjused, mis ei ole põhjustatud välistest teguritest;
- d) seadme seosmiste osade lahti tulekust tekkiv seadme kahjustumine;
- e) materjali- ja projekteerimisvigadest tekkinud kahju seadme ülejäänud kvaliteetsele osale;
- f) hõõgumine ja suits ilma lahtise leegita;
- g) külmakahjustused.

2.2.7. Seadmerikke välistused:

- a) Kindlustusjuhtumiks ei ole seadme hävimine või kahjustumine välise asjaolu (sh välisest põhjusest tingitud ülepinge, alapinge, voolu kõikumise või lühise) tõttu juhul kui kindlustuslepingus pole kokkulepitud teisiti.
- b) Kindlustusandja ei hüvita rikke põhjustanud detailile tekkinud kahju kulu.
- c) Lisaks punktides 2.2.7.a) ja 2.2.7.b) välistustele kehtivad ka välistused, mis on kirjeldatud käesolevate tingimuste punktis 3, osas „Välistused” ja BTA kindlustuslepingute üldtingimuste osas „Üldised välistused”.

Muud kindlustuskaitse

2.3. Poolte kokkuleppel on võimalik kindlustada ka muude riskide vastu, mida ei ole sätestatud või on välistatud käesolevates tingimustes.

3. VÄLISTUSED

Hüvitamisele ei kuulu pikaajalised protsessid

3.1. Kindlustusjuhtumiks ei ole ning hüvitamisele ei kuulu kahju, mis on otseselt või kaudselt tingitud järgmistest asjaoludest:

3.1.1. pidevad pikaajalised protsessid (nt korrosioon, kulumine, oksüdeerimine, katlakivi, mädanemine, hallituse moodustumine, seenkahjustused, niiskuse või valguse loomulik mõju, värvimuutus, lõhn, tolmu, jäätmed, tahm, nõgi, õhutemperatuuri või niiskustaseme muutused, kuivamine, aurustumine, materjali struktuuri või välisviimistluse muutused).

Erandina hüvitatakse kahju, mis ei ole otseselt tekkinud eespool nimetatud asjaolude tagajärjel (nt kui amortiseerunud toru läheb katki ja vesi kahjustab kindlustatud kinnisvara siseviimistlust, hüvitatakse siseviimistluse taastamiskulud, kuid mitte purunenud veetoru paranduskulud).

Vajumine ja pragunemine

3.1.2. vundamendi vajumine, nihkumine või pragunemine, kui nimetatud protsessid ei ole põhjustatud kindlustusjuhtumi tagajärjel;

3.1.3. pinnase külmumine;

3.1.4. kemikaalide mõju;

3.1.5. jää ja lume raskus;

3.1.6. kahjurite, näriliste või muude loomade tekitatud kahju;

Vale kasutus

3.1.7. kindlustatud eseme kasutusjuhiste ja -tingimuste rikkumine või kasutades kindlustatud eset mitte ettenähtud eesmärkidel või viisil;

Ehitusega seonduv

3.1.8. kindlustuskohas toimuvad remondi-, rekonstrueerimis- või ehitustööd, mille

	teostamisel ei ole järgitud kehtivaid õigusakte;
Katkestused	3.1.9. mittekvaliteetne remondi-, hooldus-, projekteerimis- või ehitustöö või mittekvaliteetse või sobimatu materjali kasutamine;
	3.1.10. vee-, gaasi-, elektri-, või muu energiavarustuse katkestused, kui selline katkestus ei ole tingitud kindlustusjuhtumi toimumisest;
Elektrihäired	3.1.11. arvutifailide ja tarkvara kahjustumine või kadumine;
	3.1.12. elektriseadmete (nt küttekatel, kuumaveeboiler, pump) kahjustused, mis on tingitud elektrivarustuse katkestustest (nt avarii või elektrikatkestus), lühisest, ülepingsest või välgu kaudselt mõjust, kui kindlustuslepingus on eraldi kokkulepitud elektrihäirete kaitse;
	3.1.13. muutused põhjavee tasemes ja kanalisatsioonisüsteemi või vihmaveetorustiku ülevool;
Asbest	3.1.14. asbesti ja selle koostisosade mõju;
Üleujutus	3.1.15. üleujutus, kui kahju tekkis näiteks vihma, lume sulamise, tormist tingitud üleujutuse, põhjavee tõusu, pinnavee, merevee ja pinnasevee tõusu tõttu. Antud välistust ei rakendata juhul, kui kindlustuslepingus on eraldi kokkulepitud üleujutuse kaitse;
Maavärin	3.1.16. pinnase erosioon, varing, maalihe, maavärin või tsunami;
	3.1.17. sademete või jää või lume sulamisvee sisse tungimine läbi katuse, katusekatte konstruktsioonide, akende, uste, ehitise ühenduskohtade, vundamendi või muude konstruktsioonide;
	3.1.18. kondensaadi kogunemine;
Kindlustatud vara kaotamiseks (v.a murdvargus ja röövimine)	3.1.19. kindlustatud vara kaotamiseks seotud muud põhjused, välja arvatud murdvargus või röövimine. Käesolevate tingimuste mõistes loetakse murdvarguseks kindlustatud ehitisse sissemurdmist, kahjustades selle konstruktsioone või lukke, kui on tuvastatud selged sissemurdmise jäljed ning röövimiseks vara vargust, kasutades selleks vägivalda või vägivaldaga ähvardamist;
Kolmandate isikute tegevusest tulenev vastutus	3.1.20. kahju, mille eest vastutab vastavalt õigusaktidele või lepingule kolmas isik (nt tootja, tarnija, müüja, hooldaja jt);
Hoolduse või remondi kulu	3.1.21. tavapärase hoolduse või remonditööde kulu, sh kulunud osade asendamine;
Tuvastamata vara	3.1.22. tuvastamata vara maksumust, mille olemasolu pärast kindlustusjuhtumi saabumist ei saa tõendada vara soetamisdokumentidega, kindlustuskoha ülevaatuslega ega vara jäänukiga;
Maksud ja lõivud	3.1.23. maksude ja lõivude kulu, mis kuuluvad kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isikule tagastamisele või mida kindlustushüvitise saamiseks on õigustatud isikul võimalik tasaarvestada (nt käibemaks);
Järgkahju tekkimine	3.1.24. kahju, mis on tekkinud pärast eelnenud kahjujuhtumit ning kindlustusvõtja, kindlustatu või vara seaduslik valdaja pole esmasest kahjujuhtumist teadaasaamisel võtnud tarvitusele vastavaid mõistlikke ja piisavaid abinõusid edasise kahju ärahoidmiseks;
Kiire kulumiga esemed	3.1.25. kahju, mis on tekkinud ainult masinate ja seadmete jms osadele, mis on lühikese kasutusea ja kõrge kulunormiga ning vajavad seetõttu sagedast ja regulaarset väljavahetamist (muu hulgas): a) lambipirnid, puuriterad, stantsid, valuvormid, löike- ja saeterad, matriitsid, šabloonid, silindrid, purustid, vasarad, lihvkettad; b) konveierlindid, sõelad, voolikud, kummist, tekstiilist ja plastmassist elemendid, harjad, trossid, rehvid, köied, ketid ja rihmad, klaasist, portselanist ja keraamilised elemendid (kui ei ole kohaldatud vastavat lisaklauslit); c) kütused ja õlid, filtrid, jahutusvedelikud, puhastusained, määrdeaine, katalüsaatorid, kemikaalid.
	3.1.26. asjaolu, mis oli kindlustusvõtjale teatavaks saanud enne kindlustuslepingu sõlmimist.

4. KINDLUSTUSVÄÄRTUS JA KINDLUSTUSSUMMA

Kindlustusväertus	4.1. Kindlustusväertus on kindlustushuvi väertus kindlustusjuhtumi toimumise ajal. Kindlustusväertuse määrab kindlustuslepingu sõlmimisel kindlustusvõtja. Kui kindlustusjuhtumi toimumisel selgub, et kindlustusväertus erineb kindlustatud eseme väertusest, rakendatakse kindlustushüvitise arvutamisel ala- ja ülekindlustuse
--------------------------	--

põhimõtteid.

**Ehitise
kindlustusväärtus**

4.2. Ehitise kindlustusväärtuseks on taastamisväärtus ehk vähimad vajalikud kulutused ehitise esialgsel kujul taastamiseks. Ehitise taastamisväärtuse all mõistetakse kindlustuskohas uue samaväärsse (samasuguste tehniliste näitajate ja omadustega ning samasuguse kasutuseesmärgiga) ehitise taastamiseks vajalikke ja mõistlikke kulutusi. Kui ehitist ei taastata, siis loetakse ehitise kindlustusväärtuseks selle tavalist kohalikku ehitusväärtust, millest on maha arvatud ehitise seisundit, eelkõige selle vanust ja amortisatsiooni väljendav mõistlik summa ehk kulum.

**Inventari ja
seadmete
kindlustusväärtus**

4.3. Inventari ja seadmete kindlustusväärtuseks on taastamisväärtus või turuväärtus. Inventari ja seadmete taastamisväärtuse all mõistetakse uue samaväärsse (samasuguste tehniliste näitajate ja omadustega ning samasuguse kasutuseesmärgiga) vara taas-soetamisväärtust vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist.

**Kauba
taastamisväärtus**

4.4. Kauba taastamisväärtuse all mõistetakse samaväärsse (samasuguste tehniliste näitajate ja omadustega ning samasuguse kasutuseesmärgiga) kauba sisseostu- või taas-soetamisväärtust (rakendatakse väärtust, kumb on väiksem), mis oli kaubal vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist.

Turuväärtus

4.5. Turuväärtuse all mõistetakse vajalikke ja mõistlikke kulutusi samaväärsse (samasuguste tehniliste näitajate ja omadustega ning samasuguse kasutuseesmärgiga) vara taas-soetamiseks. Turuväärtust kasutatakse üle 2 aastaste arvutite (sh süle-, laua- ja tahvelarvutid) ja nendega seotud seadmete, mobiiltelefonide, kaasaskantava audio-, video- ja fototehnika ning üle 5 aastase muu vallasvara korral või kui kindlustuslepingus on eseme kindlustusväärtus määratletud turuväärtusena. Vanuse arvestamise aluseks on kindlustuslepingu sõlmimise aeg, kusjuures käimasolevast aastast lahutatakse vara valmistamisaasta.

Hüvitispiir

4.6. Hüvitispiir on kindlustuslepingus kokkulepitud kindlustushüvitise ülempiir. See on suurim väljamakstav summa ühe kindlustusjuhtumi kohta, mille korral alakindlustust puudutavad tingimused jäävad kehtima. Hüvitispiiriga kindlustamises on kokku lepitud ainult siis, kui kindlustuslepingusse on tehtud sellekohane märg.

**Esimese riski
kindlustus**

4.7. Esimese riski kindlustus on kindlustatud eseme suhtes kokkulepitud kindlustushüvitise ülempiir. See on suurim väljamakstav summa ühe kindlustusjuhtumi kohta, mille korral alakindlustust puudutavaid tingimusi ei kohaldata. Esimese riski kindlustuses on kokku lepitud ainult siis, kui kindlustuslepingusse on tehtud sellekohane märg.

Kindlustussumma

4.8. Kindlustussumma on maksimaalne väljamaksusumma ühe kindlustusjuhtumi kohta ja ei vähene väljamakstud kindlustushüvitise võrra.

5. OHUTUSNÕUDED

**Kindlustusvõtja
vastutus**

5.1. Kindlustusvõtja ja isikud, kelle eest ta vastutab on kohustatud kindlustatud vara valdama ja kasutama tavapärase hoolega ning täitma õigusaktides ja kindlustuslepingus sätestatud ohutusnõudeid.

Tuleohutus

5.2. Esmatähtis on järgida õigusaktidega kehtestatud tuleohutusnõudeid, mis reguleerivad tuleohutuse üldnõudeid, nõudeid esmastele tulekustutusvahenditele ja nende vajadus, tuletööde tuleohutusnõuded jne.

**Külmumise
vältimine**

5.3. Kindlustusvõtja peab tagama veevarustus-, kanalisatsiooni-, jahutus- ja küttesüsteemi korrasoleku ning sulgema või tühjendama mittekasutatavates või mitteköetavas ehitises olevad veevarustus-, kanalisatsiooni-, jahutus- või küttesüsteemid. Ehitises, mida kütteperioodil ei köeta või mille õhutemperatuur langeb alla 0 °C, tuleb veevarustus- ja küttesüsteemidest vesi välja lasta, et vältida nende külmumist.

Hoone sulgemine

5.4. Ehitisest lahkumisel tuleb aknad, luugid ja muud avad sulgeda nii, et sissepääs oleks ilma lukke või sissepääsu takistavate tõkete rikkumiseta või eemaldamiseta võimatu.

**Võtmete ja koodide
hoidmine**

5.5. Lukkude võtmeid ja koode, samuti valvesignalisatsiooni võtmeid ja koode ei tohi hoida sellises kohas ja sellisel viisil, mis võimaldab kolmandatel isikutel nende kättesaamist. Võtmetele ei tohi kirjutada nime ega aadressi, mis viitab kindlustusobjekti asukohale.

Võtme või lukukoodi kaotsiminekul tuleb lukk või kood viivitamatult välja vahetada.

Tulekahju-signalisatsioon

5.6. Kui kindlustuskohas on paigaldatud tulekahjusignalisatsioon, peab see olema töökorras ja ööpäevaringselt aktiveeritud. Tulekahjusignalisatsioon peab olema projekteeritud, komplekteeritud, paigaldatud, reguleeritud ja hooldatud vastavalt kehtivatele tuleohutusnõuetele ja tootja juhenditele.

Valve-signalisatsioon

5.7. Kui kindlustuskohas on paigaldatud valvesignalisatsioon, peab see olema töökorras ja aktiveeritud ajal, mil kindlustuskoht jäetakse ilma järelevalveta. Valvesignalisatsiooni anduri tööpiirkonda või tundlikkust ei tohi omavoliliselt vähendada.

Automaatne tulekustutus-süsteem

5.8. Automaatne tulekustutus-süsteem peab olema töökorras, regulaarselt hooldatud ja testitud, projekteeritud ja paigaldatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

5.9. Maapinna kõrgusel või sellest allpool asuvates ruumides olev kaup peab olema ladustatud vähemalt 12 cm kõrgusel põrandapinnast.

6. KINDLUSTUSHÜVITIS

Ehitise kahju hüvitamine

6.1. Kindlustusjuhtumi toimumisel hüvitab kindlustusandja kindlustusvõtjale kahju, mis on vajalik ehitise taastamiseks ja selle kindlustusjuhtumi eelnevasse seisukorda viimiseks.

Täiendava kulu hüvitamine

6.2. Täiendavalt hüvitab kindlustusandja kahju, mis on vajalik kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustunud ja allesjäänud vara koristamiseks, lammutamiseks ning prahi äraveoks. Samuti hüvitab kindlustusandja edasise kahju ärahoidmise ja/või vähendamise kulud. Käesolevas punktis nimetatud kulude maksimaalseks suuruseks on kuni 10% kindlustussummast.

Omavastutus

6.3. Kindlustushüvitisest arvestatakse maha omavastutus. Mitme omavastutuse samaaegse rakendamise korral arvestatakse kindlustushüvitisest maha suurim omavastutus.

Alakindlustus

6.4. Alakindlustuse puhul makstakse kindlustushüvitist võrdeliselt kindlustussumma ja kindlustusväärtuse suhtega kindlustusjuhtumi toimumise ajal.

Ülekindlustus

6.5. Ülekindlustuse puhul, kui kindlustussumma on suurem kindlustusväärtusest, hüvitatakse kahju, mis on võrdne kindlustatud eseme väärtusega.

Esmane hüvitis ehitise puhul

6.6. Ehitise puhul on kindlustusandjal õigus hüvitada esmalt kindlustushüvitise osa, milles on arvesse võetud ehitise kulumit. Ülejäänud osa hüvitatakse ehitise taastamiseks esitatud kalkulatsioonide alusel siis, kui kindlustusvõtja kasutab kindlustushüvitist samas kohas, sama liiki ja sama otstarbega ehitise taastamiseks kahe aasta jooksul arvates hüvitamise alustamisest. Seejuures peab kindlustusvõtja olema tõendanud, et ta esmalt saadud hüvitise on kasutanud sama ehitise taastamiseks.

Hüvitamine kaasomandi puhul

6.7. Kui kindlustatud ese on kaasomandis ja ei ole jagatud reaalosadeks, hüvitatakse kaasomandis oleva kindlustatud vara kahjustamisest või hävimisest tekkinud kahjud proportsionaalselt kaasomandi osale, mida kindlustatud isik omab.

Remondikulu hüvitamine

6.8. Juhul kui kahjustada saanud vara on võimalik parandada ja see on majanduslikult põhjendatud, siis hüvitatakse remondikulu.

Rahaline hüvitis

6.9. Kui vallasvara remontimine on võimatu või ei ole majanduslikult otstarbekas, siis makstakse välja rahaline hüvitis. Rahalise hüvitise maksmisel kehtib põhimõte, et kuni 2 aastaste arvutite (sh süle-, laua- ja tahvelarvutid) ja nendega seotud seadmete, mobiiltelefonide, kaasaskantava audio-, video- ja fototehnika ja muude esemete puhul vanusega kuni 5 aastat hüvitatakse uue samaväärse eseme ostuhinnas, vanemate esemete puhul arvestatakse turuväärtust ehk samaväärse kasutatud eseme hinda.

Kahjustunud eseme üleandmine kindlustusandjale

6.10. Kindlustusandjal on õigus nõuda enne kindlustushüvitise maksmist kindlustusvõtjalt kindlustatud eseme (osade) üleandmist kindlustusandjale. Juhul kui kindlustusvõtja ei soovi kahjustunud või hävinud eset (selle osasid) üle anda, hüvitab kindlustusandja kindlustatud eseme väärtuse vahe enne ja pärast kindlustusjuhtumit.